

# PRÍPRAVA ĽUDU

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ:

4 Moj 5 a 6; Ez 33,15; Luk 19,8.9; Sk 17,28; 1 Kor 6,19.20

ZÁKLADNÝ VERŠ

*Milovaný, prajem ti, aby sa ti vo všetkom darilo a bol si zdravý, tak ako sa darí tvojej duši.*  
3 Ján 2

Ak si nebol utečencom, pravdepodobne sa nebudeš vedieť celkom vžiť do situácie Izraelitov. Na rozdiel od mnohých utečencov dnes, Izraeliti z Egypta odísť chceli – neboli vyhnaní. Predsa však museli cítiť nepokoj, keď opúšťali krajinu, ktorú poznali, a vydávali sa na púť nehostinnou púšťou.

Pochopenie ich situácie nám pomôže lepšie pochopiť niektoré pravidlá a nariadenia, ktoré národ dostal. Boli to pravidlá, ktoré im mali pomôcť prežiť na púšti. Aj keď niektoré veci sa skončili príchodom do zaslúbenej krajiny (ako napríklad manna), mnohé nariadenia zostali platné ďalej, pretože obsahovali princípy, ktorých uplatňovanie mohlo priniesť väčšie požehnanie vo svete naplnenom hriechom a modloslužbou.

V tejto úlohe budeme hovoriť o niektorých opatreniach, ktoré Hospodin zaviedol pre svoj staroveký ľud, napríklad čo robiť pri niektorých chorobách a ochoreniach, ako riešiť manželskú neveru (alebo podozrenie z nej) alebo ako riešiť osobné konflikty, ktoré sa nevyhnutne vyskytnú v medziľudských vzťahoch.

# OCHRANA ZDRAVIA

Predstavte si obraz starovekého Izraela na nehostinnej púšti pod vrchom Sinaj. Státisíce kočovníkov s dobytkom, kilometre vzdialených od akejkoľvek civilizácie. Aké zdravotnícke zariadenia mali k dispozícii? Nijaké. Vzhľadom na to, aké liečebné praktiky sa v tej dobe používali, možno bolo pre nich lepšie, že neboli v styku s okolitými národmi. V tomto prostredí sa však mohla veľmi ľahko rozšíriť epidémia akéhokoľvek druhu.

**?** Aké tri skupiny ľudí prikázal Hospodin Mojžišovi vykázať z tábora?  
4 Moj 5,1-4

Vyzerá to tak, že za malomocného mohol byť označený každý človek s vážnym kožným ochorením. Do tejto skupiny patrilo aj pravé malomocenstvo (dnes označované za Hansenovu chorobu). Akákoľvek infekčná kožná choroba predstavovala pre túto komunitu vážne nebezpečenstvo. Podobne aj úplavica, výtok alebo manipulácia s rozkladajúcou sa mŕtvolou na horúcej púšti mohli spôsobiť, že by sa choroba v tábore rýchlo rozšírila a dosiahla rozmery epidémie. Muži i ženy boli vylúčení zo spoločenstva dovtedy, kým sa neuzdravili. Nie preto, že by Hospodin nenávidel týchto telesne slabších jedincov, ale kvôli zdraviu celého národa ich oddelil na územie mimo tábora. Išlo o akúsi karanténu. Aj dnes máme v nemocniciach špeciálne oddelenia pre ľudí postihnutých infekčnými ochoreniami.

**?** Aký argument používa Hospodin na dočasné vykázanie telesne chorých ľudí z tábora? Aké duchovné posolstvo z toho vyplýva pre nás? 4 Moj 5,3b

Pozrime sa na tento problém z duchovnej perspektívy; rozmyšľajme o nečistote, hriechu a o tom, čo hriech spôsobuje. Kto z veriacich nezažil, ako hriech oddeľuje človeka od Božej prítomnosti? Kto nepozná pocit duchovnej izolácie, ktorý prichádza, keď sa človek previní voči Bohu?

**?** Čo z toho, čo sledujeme, čítame, jeme, robíme alebo o čom premýšľame v nás vyvoláva pocit, akoby sme sa duchovne oddelili od Boha? Aké je riešenie tohto problému? 1 Ján 1,8.9

## SOCIÁLNA OBLASŤ

Dnes si sotva vieme predstaviť obrovské problémy, ktoré so sebou prináša migrácia státisícov ľudí spolu s čriedami oviec a stádami dobytká. Izraeliti sú teraz natlačení na púšti pod vrchom Sinaj. Tí, čo neboli fyzicky v poriadku, boli poslaní za tábor kvôli zdraviu celého národa. Vyskytol sa však ďalší vážny problém, ktorý bolo potrebné riešiť. Aj keď dostali príkaz „navzájom sa milovať“ (3 Moj 19,18), každý, kto žije v nejakom spoločenstve vie, že to nie je vždy jednoduché. Konflikty vzniknú, aj keď sa každý má dobre a všetko sa darí.

**❓ Keď Izraelita zhrešil proti človeku v tábore, proti komu vlastne zhrešil? Ako tomu rozumieme? 4 Moj 5,6; Ž 51,3.4**

Ublížiť bližnému znamená zhrešiť proti samotnému Bohu. Pochopiť to by nemal byť až taký problém. Všetci patríme Bohu; všetci sme jeho vlastníctvom, pretože nás stvoril a vykúpil. (1 Kor 6,19.20; Sk 17,28) Keby niekto vstúpil na tvoj majetok a poškodil ho, neprehrešil by sa len proti samotnému majetku, ale aj proti tebe, jeho vlastníkov. To isté platí, keď sa dopustíme hriechu proti niekomu inému – zhrešili sme vlastne proti tomu, ktorý toho človeka stvoril a na kríži vykúpil svojou vlastnou krvou. Preto nie div, že Biblia hovorí, že hriechom proti konkrétnemu človeku hrešíme vlastne proti samému Bohu.

**❓ Čo mala vinná osoba urobiť? 4 Moj 5,6-8; pozri tiež Ez 33,15 a Luk 19,8.9**

Princíp nápravy zla, ktorého sme sa dopustili voči iným, sa používa aj dnes. Ako však napravíme zlo, ktorého sme sa dopustili voči Bohu, proti ktorému sme zhrešili? V skutočnosti to nedokážeme. Je príliš neskoro na to, aby sme sa pred Bohom sami ospravedlnili. To je dôvod, prečo prišiel Ježiš – ospravedlniť nás u Boha; nie ničím, čo by sme my mohli urobiť, ale jedine tým, čo pre nás urobil Ježiš. (Kol 1,20)

**❓ Vzhľadom na to, čo Ježiš urobil, aby napravil vzťah medzi tebou a Bohom, čo potrebuješ urobiť ty, aby sa napravil vzťah medzi tebou a človekom, s ktorým si v konflikte?**

# MANŽELSKÁ VERNOSŤ

Stvoriteľ ustanovil manželský zväzok v Edene, keď stvoril človeka ako muža a ženu. Tam slávili prvú svadbu. (1 Moj 1,26-28; 2,21-24) Manželstvo chráni dve prikázania Desatora – siedme a desiate. V teokratickom zriadení sa nevera trestala smrťou oboch strán. (3 Moj 20,10)

**❓ Ako rozumieme veršom 4 Moj 5,11-31 dnes?**

Hospodin chcel zrejme zdôrazniť, ako vážne berie otázku manželskej nevery, ktorá veľmi vážne ohrozuje stabilitu rodiny.

Pri tejto procedúre, ktorá zahrnovala určitý nadprirodzený prvok, stredobodom bol nápoj – voda. Táto voda bola posvätená. Z podlahy príbytku vzal kňaz trocha prachu. Zmiešanie svätej vody a prachu nespôsobilo, že voda zhorkla; to len zdôraznilo jej svätosť. Napísaný rozsudok/kliatba, ktorú kňaz zmyl do vody, symbolizuje jej možnú horkosť. „Všetko záviselo od toho, či žena bola svätá (nevinná), alebo bezbožná (vinná). Ak sa sväté stretlo s bezbožnosťou, nutne prichádzal súd. Ak sa sväté stretlo s nevinou, zvíťazil súlad a harmónia.“ (Raymond Brown)

Táto procedúra (nám dnes cudzia a nepochopiteľná) nepredstavovala nijaké čary ani kúzla. Šlo skôr o určité konkrétne viditeľné riešenie, ktoré mohli pochopiť aj bývalí otroci. Nebola to voda, ale Hospodin, kto videl do srdca ženy a kto ju buď potrestal, alebo očistil.

**❓ Ako bola táto procedúra tiež ochranou pre ženu, ktorá sa ľahko mohla stať obeťou manželovej bezdôvodnej žiarlivosti?**

Aj keď sa nám dnes celá táto vec zdá divná, ukazuje nám, aký dôležitý je manželský sľub v Božích očiach. Len sám Boh vie, akú bolesť, trápenie a škodu spôsobuje nevera jedného z partnerov. Je tragédiou, že v mnohých spoločnostiach sa manželskému sľubu pripisuje len taká dôležitosť a svätosť, ako napríklad podaniu ruky.

**❓ Čo môžeš konať a ako sa rozhodovať, aby tvoje srdce bolo čisté?**

## POSVÄTENIE OBYČAJNÝCH ĽUDÍ

Božím zámerom bolo, aby sa Izrael v tom najširšom slova zmysle stal jeho „kráľovstvom kňazov, svätým národom“. (2 Moj 19,6) Takýmto spôsobom mali blízky i ďaleký národom svedčiť o pravdách o živom Bohu a Stvoriteľovi všetkých vecí. Na Sinaji však Hospodin zvlášť ustanovil kňazov a Levitov, aby mu slúžili pri bohoslužbách vo svätostánku.

**❓ Aký sľub mohol bežný muž alebo žena dať, ak sa chcel na určitý čas zasvätiť Hospodinovi? 4 Moj 6,1-21 Aké ponaučenie si z toho môžeme vziať my dnes v snahe prehľbiť svoj duchovný život a svoje odovzdanie Bohu?**

Nazarej bol oddelený človek, ktorý sa chcel na rôzne dlhý čas zasvätiť Bohu. Rodičia mohli zasvätiť dieťa, aby sa na celý život stalo nazarejom. Samsonova matka napríklad zasvätila svojho syna podľa pokynov od anjela s tým zámerom, že jej syn začne vyslobodzovať Izrael od Filištíncov. (Sud 13,2-5; 16,17) Podobný pokyn dal anjel Gabriel Zachariášovi, aby Jána Krstiteľa vychoval ako nazareja a pripravil ho tak na jeho poslanie Mesiášovho predchodcu. (Luk 1,15) Aj Anna sľúbila, že Samuel bude po celý svoj život nazarejom. (1 Sam 1,10.11)

V súvislosti s tým je zaujímavý zákaz týkajúci sa nápojov. Vinica a jej produkty – hrozno, šťava a víno vyvolávali v mysli starovekého človeka predstavu obrábania pôdy na farmách a domácich pozemkoch. Keď nazareji nebudú piť z plodov vinice, konkrétnym spôsobom budú vyjadrovať svoje presvedčenie, že majú namierené do lepšej krajiny. Vinica symbolizovala usadlý spôsob života. Nazareji svojím spôsobom života dávali konkrétne najavo túžbu „po lepšej vlasti, po vlasti nebeskej. Preto sa ani Boh nehanbí volať sa ich Bohom, veď im pripravil miesto“. (Žid 11,16)

**❓ Akým spôsobom dávame najavo, že čakáme lepšiu vlasť bez ohľadu na to, kde teraz žijeme? Ako sa môžeme chrániť pred tým, aby sme sa o svoju „vinicu“ starali tak málo, že prestaneme myslieť na svoj konečný údel?**

# ÁRONOVSKÉ POŽEHNANIE

**„Nech ťa Hospodin požehná a nech ťa ochráni! Nech Hospodin rozjasní nad tebou svoju tvár a nech ti je milostivý! Nech Hospodin obráti svoju tvár k tebe a nech ti udelí pokoj!“ 4 Moj 6,24-26**

Keď si si pozorne prečítal uvedené požehnanie, odpovedz na nasledujúce otázky:

**❓ Čo nám tieto verše naznačujú o podstate Božstva? Mat 28,19**

**❓ Čo nám táto modlitba odhaľuje o úplnej závislosti Izraela od Boha? Ján 15,5**

**❓ Aký význam má to, že sa kňazi modlili za ľud? Žid 7,25**

Vidíme tu niekoľko zaujímavých myšlienok. Každý verš začína Božím osobným, zmluvným menom (Jahve, Hospodin). Zhromaždenie, ktorému je požehnanie adresované, je v jednotnom čísle. To znamená, že kňaz sa prihováral človeku ako jednotlivcovi. Každý človek mal vedieť, čo toto požehnanie znamená preňho osobne. Bez ohľadu na to, aké veľké bolo spoločenstvo Izraelitov, každý mohol mať osobný vzťah s Hospodinom.

Izrael v tom čase nemal nijaké Písmo. Hospodinovo požehnanie videli vo vyslobodení z otroctva, v prejení cez Červené more a v zaopatrení vodou a jedlom. Jeho starostlivosť a moc mali vidieť v jeho prítomnosti vo svätyni, kde budú spaľované obete, kadidlo a svetlo svietnika horieť dňom i nocou.

To jasne dokazuje, že starozmluvné náboženstvo bolo náboženstvo milosti. (Gal 3,7-14; Žid 4,1.2) Tretia veta požehnania (4 Moj 6,24-26) uisťuje veriaceho človeka o tom, že Boh sa naňho usmieva a chce mu darovať pokoj. (Mat 11,28-30)

**❓ Ako si okúsil toto požehnanie vo svojom živote? Čo ti bráni vidieť veci, ktoré sa dejú v tvojom chodení s Bohom? Aké zmeny – bez ohľadu na to, aké sú ťažké a bolestivé – musíš urobiť vo svojom živote?**

## ODPORÚČANÉ ŠTÚDIUM

„Posväť sa Bohu hneď ráno, to nech je tvojím prvým činom. Modli sa: Pane, prijmi ma za svoje dieťa. Všetky svoje plány kladím k Tvojim nohám. Použi ma dnes vo svojej službe. Zostaň so mnou, nech všetko konám v Tebe. Toto je každodenná záležitosť. Každé ráno sa posväť Bohu na celý deň. Odovzdaj mu všetky svoje plány, aby sa uskutočnili podľa náznaku jeho prozreteľnosti, lebo inak sa ich budeš musieť vzdať. Takto môžeš denne odovzdávať svoj život do Božích rúk a takto sa bude tvoj život stále viac a viac tvarovať do podoby Kristovho života.“ (CK 47; SC 70)

„Priateľov môžu rozdeliť rôzne okolnosti, i nepokojné vlny šíreho mora. Od nášho Spasiteľa nás však nemôžu oddeliť žiadne okolnosti a žiadna vzdialenosť. Nech sme kdekôľvek, vždy je po našej pravici, aby nám pomáhal, viedol nás, dvíhal a tešil. Kristova láska k vykúpeným je väčšia než láska matky k jej dieťaťu. Je našou prednosťou zostať v jeho láske a povedať: Verím v Krista, lebo dal svoj život za mňa.“ (CZ 43; MH 72)

### NÁMETY NA UVAŽOVANIE

- Aj keď si všetci uvedomujeme, aké nebezpečenstvo nám hrozí, keď sa príliš sústreďíme na veci tohto sveta a stratíme zo zreteľa náš skutočný domov, ako sa môže stať, že sa necháme tak veľmi unášať túžbou po nebi, že budeme zanedbávať povinnosti, ktoré tu máme? Ako nájsť správnu rovnováhu v tejto dôležitej oblasti? Vieš uviesť nejaké príklady, keď ľudia zašli príliš ďaleko v očakávaní nebeského kráľovstva na úkor svojich povinností?
- Akým nárokom a tlakom sú vystavené dnešné manželstvá? Ako môže váš zbor pomôcť chrániť Bohom danú svätosť manželstva?
- Uvažujte o situáciách, keď ste sa nezachovali správne alebo ste niekomu ublížili. Ako ste tento problém vyriešili? Čo ste sa z tejto skúsenosti naučili? Ako sa zachovať v situáciách, keď sa stalo niečo, čo sa podľa vás odpustiť nedá?

### ZHRNUTIE

Hospodin chcel, aby bol jeho ľud šťastný a žil v mieri a pokoji. Súčasťou duchovného a telesného zdravia je s radosťou poslúchať jeho zákony života, mať dobrý vzťah s manželským partnerom a blízkymi a denne odovzdať svoju vôľu Otcovi. To neznamená, že na tejto hriechom prekiatej zemi bude život vždy ľahký, no ak sa budeme snažiť chodiť po jeho cestách, môže byť oveľa krajší.